

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-8 ta' Frar, 2005

Avviz Numru. 78/2000/1

Rapa Brothers Company Limited .

vs

Francis Grech .

Il-Qorti ,

Rat I-Avviz li permezz tieghu s-socjeta' attrici talbet lill-konvenut jghid ghaliex m'ghanddux jigi kkundannat ihallas is-somma ta' sitt mijha u tmienja u tletin liri maltin (Lm638) rappresentanti bilanc minn ammont akbar li għadu dovut minnek għal materjal tal-bini debitament mibjugh u konsenjat lilek .

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' ittri ufficiali datati 3 ta' Awissu, 2000 u 14 ta' Settembru, 2000 u bl-interessi legali dekorribbli mid-data ta' kull konsenja relattiva kontra I-konvenut minn issa ngunt għas-subizzjoni .

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut li eccepixxa :

1. Illi qabel xejn is-socjeta' attrici għandha ggib provi dwar il-kreditu reklamat minnha partikolarment kopji tal-invoices .
2. Illi l-eccipjenti qiegħed jikkontesta t-talbiet attrici in kwantu l-ammont reklamat ma hux dovut mill-eccipjenti .

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri li l-konvenut qiegħed jirriserva li jqanqal wara li jkun ezamina l-invoices msemmija .

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza, inkluzi l-verbali tax-xhieda mismugha u d-dokumenti esebiti .

Ikkunsidrat :

Illi permezz ta' din il-kawza s-socjeta' attrici qed titlob mingħand il-konvenut il-hlas għal diversi konsenji ta' *ready mix u bricks* mibjugħha lill-konvenut fuq ordni tieghu stess . Il-konvenut eccepixxa fl-ewwel lok illi s-socjeta' attrici għandha ggib il-provi dwar l-ammont reklamat . Dan għamlitu ampjament bil-produzzjoni ta' li *statement relativ*¹ u l-kopji tal-varji *invoices* mahruga dwar kull konsenja² . Bi-eccezzjoni l-ohra tieghu il-konvenut jikkontendi biss illi l-ammont reklamat ma hux dovut, mingħajr ma jghid ghaliex . Mid-depozizzjoni tieghu johrog pero' illi huwa jippretendi illi għandha ssir tpacċija ma' ammont ekwivalenti illi għandu jiehu mingħand is-socjeta' attrici³ .

Jidher għalhekk illi l-konvenut qed jghid illi għandu jkun hemm xi forma ta' tpacċija bejn il-krediti rispettivi . Il-ligi tagħna tghid illi t-tpacċija ssir meta tnejn min-nies huma debituri lejn xulxin u d-dejn ikun cert, likwidu u dovut⁴ . Fuq principji simili fil-ligi taljana l-**Giorgi** jħalleml illi : “**La compensazione legale e' quella che si fa di diritto in**

¹ Dok. FR 1 a fol. 22 - 23 tal-process .

² Dok FR 1 a fol. 29 - 62 .

³ Ara affidavit tal-konvenut tat-28.07.04 esebit bhala Dok. FG 1 .

⁴ Ara art. 1196 u 1197 Kap. 16 .

virtu' della legge, ed anche all'insaputa dei debitiori al momento della contemporanea esistenza dei debiti, che reciprocamente si estinguono per la quantità corrispondente.⁵ Fil-kaz in ezami s-socjeta' attrici qed titlob is-somma ta' Lm638 . Din it-talba tinsab korroborata b'li *statement* u fatturi li gew esebiti minn Frank Rapa ghan-nom tas-socjeta' attrici . Infatti ma jirrizultax illi I-konvenut qed jikkontesta dan I-ammont . Jippretendi pero' illi trid issir kompensazzjoni ma' ammont li għandu jiehu għal xogħol li għamel lis-socjeta' attrici f'Għajnsielem u xogħol ta' tiswija fuq truck tal-kumpanija li sar mit-tifel tieghu⁶ .

Rigward ix-xogħol li sar mill-konvenut f'Għajnsielem, ghalkemm Frank Rapa tas-socjeta' attrici jammetti illi I-konvenut kien tassew għamillu kontra-bejt f'Għajnsielem,⁷ ma kienx jaf jghid jekk dan I-ammont kienx għadu dovut . Minn naħa I-ohra I-konvenut ghalkemm jghid illi I-kont għal dan ix-xogħol kien ta' mitejn tmienja u tletin lira maltija (Lm238), baqa' ma pproduca ebda fattura jew xi dokument iehor dwar dan ix-xogħol, bhal ma gustament ippretenda illi s-socjeta' attrici kellha tagħmel fir-rigward tal-pretensjonijiet tagħha . Fin-nuqqas ta' prova certa dwar dan id-dejn, il-Qorti ma tistax tikkonkludi illi dan id-dejn huwa wieħed cert, likwidu u dovut kif trid il-ligi fir-rigward tat-tpacċija .

Frank Rapa jammetti wkoll illi t-tifel tal-konvenut kien għamillu xi tiswijiet fuq truck tal-kumpanija, imma anke jekk il-hlas relativ għadu dovut, għalad darba d-dejn mhux bejn I-istess zewg persuni nvoluti f'din il-kawza, ghax Jonathan Grech mhux parti fiha, jonqos wieħed mill-elementi meħtiega sabiex tkun tista' ssir it-tpacċija .

Għaldaqstant ma jidher illi baqa' ebda gustifikazzjoni ghaliex il-konvenut m'ghandhux ihallas I-ammont kollu hawn mitlub mis-socjeta' attrici .

⁵ Teoria delle Obbligazioni nel Diritto Moderno Italiano, Firenze 1911 vol . VIII.para. 5 .

⁶ ara affidavit ta' Jonathan Grech tal-15.10.04 .

⁷ ara kontro-ezami tieghu a fol. 25 .

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn il-motivi, tiddecidi l-kawza, billi, filwaqt illi tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut, tilqa' t-talba attrici, u tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta' attrici ssomma ta' sitt mijha tmienja u tletin lira maltija (Lm638) rappresentanti valur ta' diversi konsenji ta' *ready mix* u *bricks* mibjugh u konsenjat lill-konvenut .

Bl-ispejjez u bl-interessi legali dekorribbli mid-dati tal-konsenji rispettivi sad-data tal-pagament effettiv kontra l-konvenut .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----